

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی شیراز

بیمارستان شهید دکتر بهشتی آستارا در مورد مقاومت میکروبی چه میدانید؟

تهیه و تنظیم: کارشناس کنترل عفونت
تهیه: آذر ۱۴۰۴

برای دسترسی به مطالب آموزشی پمفلت های آموزشی در سایت
بیمارستان کد زیر را اسکن کنید

مقدمه:

در طول تاریخ داروهای ضد میکروبی شامل داروهای ضد باکتری، ویروس، قارچ و تک یاخته ها به عنوان یک ابزار بسیار مهم و کارساز برای درمان بیماری های عفونی در انسان ها، حیوانات و گیاهان به کار رفته و باعث پیشرفت در عرصه سلامت و اقتصاد شده است، اما بروز پدیده مقاومت میکروبی کارایی این ابزار را مختل کرده است.

تعریف مقاومت میکروبی: مقاومت میکروبی زمان اتفاق می افتد که میکروب ها در طول زمان تغییر کرده، دیگر به داروهای ضد میکروبی واکنش نشان ندهند. عفونت های مقاوم به دارو به سختی و با هزینه بیشتر درمان شده، عوارض مرگ و میر بیشتری به جای می گذارند.

گسترش مقاومت میکروبی باعث می شود بسیاری از اقدامات درمانی نظیر جراحی و یا شیمی درمانی با خطر عفونت غیر قابل درمان مواجه شوند.

منظور از داروهای ضد میکروبی چیست؟

میکروبها انواع مختلفی دارند که شامل باکتری ها، ویروس ها، قارچ ها و تک یاخته ها می شوند. به همین ترتیب داروهایی که بر ضد میکروبها بکار می روند نیز انواع مختلفی دارند که شامل آنتی بیوتیک ها، داروهای ضد ویروس، ضد قارچ و ضد انگل می گردند.

آنتی بیوتیک ها فقط بر روی باکتریها تاثیر می گذارند و اثری بر روی ویروس ها یا سایر انواع میکروب ندارند. و دارویی که قبلا بر روی یک میکروب موثر بوده، حالا تاثیر خود را از دست داده است.

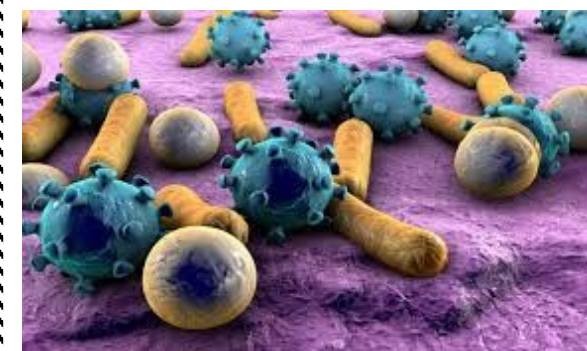

چه عواملی باعث گسترش میکروبهای مقاوم می شود؟

- ۱- مصرف خودسرانه داروهای ضد میکروبی
- ۲- مصرف دارو کمتر از میزان تجویز شده و یا زود قطع کردن دارو قبل از پایان دوره درمان
- ۳- رعایت نکردن راه های پیشگیری از عفونت
مثل رعایت نکردن بهداشت فردی

چگونه میکروب ها مقاوم می شوند؟

میکروب ها گاهی به صورت ذاتی به یک آنتی بیوتیک مقاوم هستند ولی در برخی شرایط میکروب به دارویی که قبلا به آن حساس بوده، مقاوم می شود. گاهی ژن های مقاومت از طریق محیط به یک میکروب منتقل می شود. در بیشتر موارد مقاومت به این صورت ایجاد می شود که در زمان تکثیر، تغییرات ژنتیکی در میکروب رخ می دهد که باعث می شود نسبت به یک دارو یا گروه دارویی خاص مقاوم شود.

میکروب ها در بین انسان، حیوانات و محیط در گردش هستند. بروز مقاومت در یکی از اینها می تواند به افزایش مقاومت در کل این چرخه بیانجامد.

افزایش مقاومت میکروبی چه عواقبی دارد؟

زمانی که میکروب ها به داروها مقاوم می شوند، درمان عفونت ها سخت تر شده و تولید از داروهای گران تر استفاده کرد که بعضی از آنها عوارض بیشتری دارند. برخی از عفونت های مقاوم می توانند حتی تهدیدی برای زندگی افراد باشند. علاوه بر آن عفونتهای مقاوم نیاز بیشتری به بستری داشته، سایر هزینه های درمان را نیز بالاتر می برند. آیا آنتی بیوتیک ها عارضه جانبی دارند؟

عوارض جانبی شایع آنتی بیوتیک ها می توانند شامل حساسیت، دانه های قرمز بر روی پوست، سرگیجه، تهوع، اسهال و عفونتهای قارچی باشد. آنتی بیوتیک ها می توانند همزمان باکتری های مفید بدن را از بین ببرند. و باعث مشکلات دیگری مانند اختلالات گوارشی و کمبود برخی از ویتامین ها شود. در صورتی که پس از مصرف آنتی بیوتیک به اسهال شدید دچار شدید فوراً به پزشک مراجعه نمایید.

پیام بهداشتی

- ❖ مقاومت میکروبی یعنی درمان سخت تر، طولانی تر و پرهزینه تر
- ❖ مصرف خودسرانه آنتی بیوتیک درمان نیست، تهدید است.
- ❖ آنتی بیوتیک های باقیمانده در منزل را به اطرافیان خود تجویز نکنید.

آدرس: آستارا، خیابان، پاسداران، فلکه پرستار، بیمارستان شهید دکتر بهشتی

شماره تماس بیمارستان: ۰۱۳۴۴۸۳۶۶۶۴ -
۰۱۳۴۴۸۳۷۴۹۹

آدرس سایت بیمارستان : www.gums.ac.ir/astara

منبع: راهنمای آگاهی از مقاومت میکروبی ۱۴۰۴
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی